

**Shaqo Dansk – På vej mod Job
Satspuljeansøgning august 2013**

1. Projektets navn og projektperiode	2
2. Om Ansøger	3
2.1 Erfaringer med projekter for målgruppen	3
2.2 Hvorfor virker det?	4
3. Baggrund for ansøgningen	5
3.1 Marginalisering	5
3.2 Ingen eller negativ udvikling af dansk-niveau	5
4. Formålet med ansøgningen	7
5. Målgruppen	8
5.1 Beskrivelse af målgruppen	8
5.2 Barrierer for selvforsørgelse og integration	8
6. Formål med Shaqo Dansk – På vej mod job	12
7. Udvikling af Shaqo Dansk – På vej mod job	13
7.1 Didaktiske overvejelser	13
7.2 Jobrettet dansk	13
7.3 Den kulturelle kode til arbejdspladsen	14
7.4 Motivation og empowerment	14
7.5 Pædagogiske principper	14
7.6 Udvikling af målemetoder og undervisningsmaterialer	16
8. Shaqo Dansk – På vej mod job – Samlet beskrivelse	17
8.1 Rekruttering af deltagere	17
8.2 Visitation til Shaqo Dansk – På vej mod job	18
8.3 Projektindhold for deltagerne: Shaqo Dansk – På vej mod job	19
9. Evaluering af Shaqo Dansk – På vej mod job	23
10. Personale	24
11. Tidsplan	25
12. Tilrettelæggelse	27
13. Succeskriterier	28
13.1 Deltagerniveau – målbart – kvantitativt	28
13.2 Dansk – metoder og redskaber til måling af kommunikationsevner på Dansk	28
13.3 Dansk undervisningsmateriale	28
13.4 Konceptbeskrivelse med bilag	28
13.5 Erfaringsspredning og forankring	28
14. Samarbejdspartnere	29
15. Styregruppe	29
16. Projektets organisering	30
17. Driftsbudget	31
17. Bilag for John Andersen	33

1. Projektets navn og projektperiode

Projektets navn:		Shaqo Dansk – På vej mod Job
Projektperiode	Starttidspunkt:	1.1.2014
	Sluttidspunkt:	31.12.2016
Ansøgt beløb		9.989.178

Ansøger

CVR-nummer:	32 66 45 63
Navn:	Akantus 2011 ApS
Adresse:	Gudrunsvej 7, lokale 406, 8220 Brabrand
Telefon:	87 43 05 01
Mobiltelefon:	28 19 93 90
Hovedmail-adresse:	baa@akantus.net
www-adresse:	www.akantus.net
Projektets adresse:	City Vest, Gudrunsvej 7, 8220 Brabrand
Projektansvarlig:	Bodil Aarup
Telefonnr./mobilnr./e-mail	28 19 93 90 – baa@akantus.net
Regnskabsansvarlig:	Bodil Aarup
Telefonnr./mobilnr./e-mail	28 19 93 90 – baa@akantus.net
Pengeinstitut: (som et evt. tilskud skal overføres til) (navn, adresse, registreringsnummer og kontonummer)	Nordea Reg. nr. 1932 Konto nr. 0745-175-422

2. Om ansøger

Akantus er en privat virksomhed, som arbejder med:

- Job, uddannelse og integration i samarbejde med Østjyske Kommuner og i særlig grad med Aarhus Kommune. Desuden samarbejder vi med en række etniske foreninger f.eks. med Somali Community, Arabisk Kulturforening mv. gennem Shaqa projekterne, som sigter mod at hjælpe flygtninge og indvandrere til at få uddannelse og job. Se nærmere beskrivelse nedenfor.
- Repatriering til Somalia gennem projektet Shaqa Repatriering til Somalia
- Sundhed og trivsel for børn og voksne
- Coaching og udvikling særligt over for målgruppen af forsikrede og ikke-forsikrede ledige og sygemeldte
- Projektudvikling med afsæt i praksis og med vægt på gennemførelse af høj kvalitet og med vægt på empowerment

Vi lægger vægt på høj kvalitet på alle områder, afsæt i det enkelte menneske, strukturerede arbejdsmetoder, en håndholdt indsats med fokus på at flytte deltagerne fra overførselsindkomst til selvforsørgelse og grundig dokumentation af det, vi beskæftiger os med.

2.1 Erfaringer med projekter for målgruppen

Somali Community tog i sin tid initiativ til det første Shaqa-projekt, som blev gennemført for EU-midler og blev afsluttet i 2007 med Mulki Hussein som projektleder.

Det næste Shaqa projekt, som byggede på erfaringer og viden både fra Somali Community, andre etniske foreninger og Akantus, blev bevilget.

Shaqa 2008 – Integration og Jobformidling. Fra 1.8.2008 til 30.6.2010 blev Shaqa 2008 gennemført for bevilling til Akantus fortrinsvist fra Arbejdsmarkedsstyrelsen, men det første år også fra Integrationsministeriet. Vi havde **519 deltagere og formidlede job eller uddannelse til 215.**

Mange af resten var i én eller anden fase på vej til job. Rigtig mange havde aldrig haft job i Danmark før, så derfor brugte vi med afsæt i den enkelte deltagers forudsætninger tid på vejledning og coaching i dansk arbejdspladskultur, skattekort, A-kasse, løn osv.

Shaqa Junior. I løbet af det første halve år blev Shaqa-projektet opsøgt af mange unge og deres forældre, og på den måde opstod Shaqa Junior, som Akantus opnåede støtte til af Det Lokale Beskæftigelsesråd fra Aarhus fra 1.2.2009 – 31.1.2011. **Vi fik 382 deltagere, selvom målet kun var 320, og 71 % af deltagerne kom i uddannelse og 8 % i job.**

Shaqa 2011 – 2013. På grund af de unikke erfaringer og resultater lykkedes det Akantus at få en bevilling på 9,5 mio. kr. fra Satspuljen til et nyt Shaqa projekt, som kun skulle have 200 deltagere og i højere grad have fokus på udvikling af redskaber og dokumentation af de metoder, der virker. Endelig blev erfaringsspredning også et vigtigt element af projektet. Projektet har allerede nu 245 deltagere og har dermed overskredet de 200 deltagere, fordi vi får mange henvendelser, og der ikke findes et alternativt tilbud. 94 af deltagerne er nu helt eller delvist selvforsørgende, selvom målgruppen er blevet tungere, og en tredjedel er på ledighedsydelse, og det vil sige, at de er visiterede til fleksjob og er prægede af fysiske og psykiske skavanker.

Shaqa Repatriering. Vi fik en bevilling til projektet Shaqa Repatriering til Somalia fra Integrationsministeriet fra 1. april 2013 og et år frem. Det er et todelt projekt i et tæt samarbejde med Somali Community med det formål at gøre repatriering af somaliere til en succes og samtidig opbygge et samarbejde med myndigheder og det spirende erhvervsliv i Somalia og uddannelsesinstitutioner og erhvervsvirksomheder i Danmark for at fremme dansk eksport og en positiv udvikling i Somalia. Projektet bygger på erfaringerne fra Shaqa-projekterne, og vi kan allerede nu se, at der er stor interesse for repatriering, og at vi vil lykkes med arbejdet. De første somaliere er allerede vendt hjem med vores støtte, ligesom fire somaliere tager på målrettede rekognosceringsrejser for at undersøge job- og boligmuligheder inden for de næste par uger. Når det lykkes, skyldes det i høj grad, at vi gennemfører en håndholdt indsats med afsæt i empowerment, hvor vi hjælper både med de mange lavpraktiske og administrative udfordringer i forbindelse med repatrieringen, som ellers let bliver en uoverstigelig barriere og med dialogbaseret støtte til en realistisk forventningsafstemning og en målrettet plan for en velstruktureret og vellykket repatriering.

Akantus har således i en årrække gennem Shaqa-projekterne arbejdet med at støtte flygtninge og indvandrere på overførselsindkomst til arbejde eller uddannelse. Vi har haft mere end 1.100 deltagere heraf mange, som har opholdt sig i Danmark helt op til 15 og 20 år stort set uden kontakt til arbejdsmarkedet og ofte med meget ringe danskkundskaber. I Shaqa lægger vi stor vægt på empowerment, at støtte deltagerne til at have ansvar for eget liv, og vi arbejder med respekt og forventning til, at de kan og vil integreres og have arbejde eller uddannelse. Det betyder også, at vi stiller krav til deltagerne om et aktivt samarbejde i retning mod job eller uddannelse og gennemfører en individuelt tilrettelagt, helhedsorienteret og langsigtet håndholdt indsats.

2.2 Hvorfor virker det? Vores succes med Shaqa-projekterne har flere årsager, bl.a.

- vi tager fat i de barrierer, der måtte være, også når det bliver rigtig svært
- vi har medarbejdere af både dansk og anden etnisk oprindelse
- vi har afsæt i empowerment,
- vi "står på skuldrene" af og har rod i de etniske foreninger
- vores målgruppe har tillid til os, fordi de oplever, at vi ikke er en del af det system, mange har mistillid til
- vi er stabile, de kender medarbejderne, de får hjælp ét sted til job, uddannelse, sociale og personlige problemer, som ofte er store barrierer for fokus på job og ikke mindst til en række lavpraktiske udfordringer, som ofte er uoverstigelige i det daglige
- vi har en stor viden om det arbejde, vi udfører, og vi kan støtte deltagerne til at forstå de vigtige kulturelle koder til arbejdsmarkedet og samfundet generelt
- vi har et stort netværk også til arbejdsgivere, som har tillid til os
- vi har ingen tabuer, og vi har forventninger og stiller krav
- vi følger op også efter, at deltageren er kommet i job
- vi har altid fokus på job eller uddannelse

3. Baggrund for ansøgningen – faresignaler og udfordringer

3.1 Marginalisering

Der er ingen tvivl om, at i takt med den stigende arbejdsløshed og krisen i samfundet er vores målgruppe blevet mere marginaliseret. Der oprettes det ene virksomhedscenter efter det andet med det resultat, at mange virksomheder, som beskæftiger ufaglærte, oplever, at de kan få "gratis" arbejdskraft i form af praktikanter. Vi hjælper stadig mange af vores deltagere i praktik og job, men vi oplever, at en række af de virksomheder, som tidligere viste social ansvarlighed i forhold til vores målgruppe og ansatte dem efter en kort praktik og håndterede de udfordringer, det i nogle tilfælde bragte, nu kan få danskere i lange praktikker og andre i gratis eller meget billige ordninger til ufaglært arbejde. Derfor har flere virksomheder med beklagelse sagt til os, at da de jo driver en forretning, kan de desværre ikke tage flere af vores deltagere. Det betyder, at det er blevet vanskeligere at finde job til vores målgruppe. Vi oplever, at flere fra målgruppen opfatter deres situation som håbløs, de bor næsten alle i ghettoområder i Aarhus, og de kommer kun meget sjældent uden for ghettoen. De kommer længere og længere væk fra det danske samfund, og flere lever i subkulturer stort set uden kontakt til resten af samfundet. Det er derfor endnu vigtigere at arbejde med motivation og empowerment og undervise og coache deltagerne, så de får en mere realistisk opfattelse af sammenhængene og forstår vigtigheden af job eller uddannelse og selvforsørgelse som et led i integrationen - ikke mindst for deres børn. Desuden erfarer vi, at kommuner nu i stigende grad fravælger al indsats, som ikke er absolut lovpligtig. Alt dette er med til det, vi oplever som en stigende marginalisering med risiko for kriminalitet og yderligtgående og ekstremistiske holdninger eller fællesskaber. Den sociale arv er tung!

3.2 Ingen eller negativ udvikling af dansk-niveau

Som bekendt har målgruppen kunnet få danskundervisning i 3 år. Da de fleste af vores deltagere har været her betydeligt længere, er det længe siden, de har fået undervisning. Den traditionelle danskundervisning, der tilbydes voksne udlændinge, består af 6 moduler med en test på hvert modul. Undervisningen er finansieret således, at jo hurtigere kursisten består testene, jo større indtjening er der til skolen. Det kan derfor ikke undgås, at testene bliver styrende for undervisningens form og indhold på sprogcentre.

Den nuværende danskundervisning for voksne udlændinge er tilrettelagt, så den måles og evalueres gennem regelmæssige test, og disse test vil naturligvis fylde en del i tilrettelæggelsen af undervisningen. Selve undervisningen er progressivt opbygget og over en mere end etårig periode. Klassestørrelsen bevirker, at der ikke i særlig høj grad er plads til at tage individuelle hensyn i forhold til kursisternes behov. Der vil derfor være en stor gruppe flygtninge og indvandrere, som ikke kan rummes i dette regi.

Den danskundervisning, der tilbydes efter de første 3 år, er FVU-dansk. Altså en danskundervisning med henblik på at opnå en 9. klasses-eksamen. Undervisningen er meget skriftligt orienteret og indeholder bl.a. en del grammatik. FVU-undervisningen er rigtig god for den del af målgruppen, som kan og bør tage 9. klasse og herefter fortsætte i uddannelsessystemet. Foruden FVU-dansk tilbydes intro-dansk, men da vores deltagere ikke har arbejde og er langt fra arbejdsmarkedet, er dette tilbud ikke en reel mulighed for dem.

Vores deltagere har i første omgang først og fremmest brug for at kunne kommunikere mundtligt, men også at læse enkle tekster. Vi er overbeviste om, at med det rigtige tilbud vil der ret hurtigt

kunne ske en positiv udvikling af det sproglige niveau med målbare resultater for deltagerne ved at målrette undervisningen ud fra deres forudsætninger, og dermed forbedres integrationen – både i forhold til arbejde, familie og børn. Det er efter vores erfaring desuden meget vigtigt, at danskundervisningen bliver individuelt tilrettet og kobles sammen med et jobrettet tilbud, derfor foreslår vi **Shaqa Dansk – På vej mod job**

Vi ønsker derfor at udvikle og afprøve Shaqa Dansk – På vej mod job tilpasset den målgruppe, som ikke har fået lært dansk i et brugbart omfang gennem det traditionelle tilbud om dansk for udlændinge, og hvor deres dårlige danskniveau er én af deres barrierer for selvforsørgelse..

Er nyttejob eller mere uddannelse så ikke løsningen?

Nyttejob for vores målgruppe vil efter vores opfattelse ikke føre til selvforsørgelse og vil blive opfattet som endnu et påbud om aktivering. Vores deltagere må nødvendigvis have en langsigtet håndholdt indsats for at kunne opnå den selvforsørgelse, som er så utrolig vigtig for integrationen. For at opnå det, er det nødvendigt at kunne kommunikere nogenlunde på dansk og forstå "koden" til arbejdsmarkedet og det danske samfund. En indsats kan desuden medvirke til at mildne den tunge sociale arv for de rigtig mange børn af anden etnisk baggrund, som ikke hører til de andengenerationsindvandrere, "som stormer frem i uddannelsessystemet". Til at forbedre mulighederne hører en job- og uddannelsesrettet indsats, som indeholder både jobrettet dansk, forståelse af det danske arbejdsmarked og dansk virksomhedskultur, "koden" til hensigtsmæssig kommunikation og opførelse på arbejdspladsen og den håndholdte indsats og opfølgning. Mere fokus på uddannelse som et nyt tiltag over for ledige vil ikke hjælpe denne målgruppe, fordi deres danskniveau er for ringe for øjeblikket til, at de kan gennemføre selv de korteste og mindst boglige uddannelser uden en massiv og håndholdt støtte. Det drejer sig f.eks. om sosu-hjælperuddannelse eller korte uddannelser på Teknisk Skole som Truckførerbevis mv.

4. Formålet med ansøgningen

Det er vores erfaring, at der er et stort behov for udvikling af en alternativ og meget mere jobrettet undervisning i dansk med vægt på mundtlig kommunikation og formidling af "koder" til at forstå, og at danskundervisningen foregår som et led i et jobrettet forløb. Formålet er at søge midler til et demonstrationsprojekt, at udvikle og afprøve metoder til at måle deltagerens evner til at kunne kommunikere på dansk og et særligt jobrettet danskforløb: Shafo Dansk – På vej mod job, som direkte vil kunne bruges overalt i landet:

- A. Udvikling af egnede metoder til måling af målgruppens evner til at kommunikere på dansk med særlig vægt på mundtlig kommunikation
- B. Udvikling af Shafo Dansk konceptet i tæt sammenhæng med den jobrettede del af forløbet: Shafo Dansk – På vej mod job
- C. Gennemførelse af Shafo Dansk – På vej mod Job med måling af danskniveau indledende, midtvejs og afsluttende
- D. Praktik, jobformidling og opfølgning med henblik på at opnå de resultater, som er beskrevet i Succeskriterierne
- E. Løbende evaluering og tilretning af konceptet
- F. Afsluttende evaluering og konceptbeskrivelse af projektet med henblik på at opnå valid erfaring om målemetoder, undervisningsmaterialer og -metoder samt praksis, som virker i forhold til forbedrede evner til at kommunikere på dansk og samtidig flytte deltagerne til selvforsørgelse eller i det mindste tættere på arbejdsmarkedet.
- G. Erfaringsspredning af projektets erfaringer og resultater med henblik på forankring

5. Målgruppen

200 borgere af anden etnisk baggrund med så dårlige evner til at kommunikere på dansk, at det er en barriere for selvforsørgelse. Målgruppen er derfor i risiko for at havne i permanent offentlig forsørgelse.

5.1 Beskrivelse af målgruppen

Forsørgelsen vil hovedsageligt være dagpenge, kontanthjælp eller ledighedsydelse. Vi har gennem de senere år set flere og flere på dagpenge, som har meget dårlige dansk kundskaber. De har typisk fået et job før krisen med meget lidt kontakt til danske kolleger f.eks. med at filettede fisk om natten, inden for rengøring eller gartneri, og så er de blevet ledige, da krisen begyndte, og de er nu i en meget udsat position og har i mange tilfælde ikke fået lært dansk undervejs.

I Aarhus bor en stor del af målgruppen i ghettoer, hvor det mere er reglen end undtagelsen at være på offentlig forsørgelse. Målgruppen isolerer sig i ghettoområderne og færdes stort set ikke udenfor. Det har bl.a. den negative effekt, at de stort set kun taler deres modersmål, og vi ser ofte, at deres livsstil stagnerer og ikke udvikler sig i retning af bedre integration i det danske samfund. De er utrygge ved kontakten med myndigheder og "systemet" og på trods af tolkning i nogle tilfælde, så sker det ofte, at de ikke forstår budskabet, fordi det kræver forståelse af en "kulturel kode", som de ikke har kendskab til.

De har ingen erfaring med og forudsætninger for at forstå et uddannelsessystem og et arbejdsmarked, som bygger på at være nysgerrig og proaktiv, at tage ansvar, at undres, at reflektere, at diskutere og opstille muligheder.

I Gellerupparken / Toveshøj er 50,8 % af beboerne uden for arbejdsmarkedet og uddannelsessystemet, og 79,4 % er etniske minoriteter fra ikke vestlige lande. I alt bor der 7.200 borgere i Gellerupparken / Toveshøj. I Bispehaven er 43,0 % af beboerne uden for arbejdsmarkedet og uddannelsessystemet og 67,1 % er etniske minoriteter fra ikke vestlige lande. I alt bor der 2371 borgere i Bispehaven.

Trigeparken er den mindste del med 1051 beboere og 42 % er uden for arbejdsmarkedet og uddannelsessystemet. I alt er 33,4 % er etniske minoriteter med ikke vestlig baggrund (Liste over særligt udsatte boligområder oktober 2012, Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter)

5.2 Barrierer for selvforsørgelse og integration

Sproglige barrierer:

- **Selvhjulpethed:** Selvom mange som nævnt har været i Danmark i mange år, har en del så dårlige dansk kundskaber, at det er en barriere for et job men også en barriere i forhold til at leve et almindeligt hverdagsliv i Danmark, som kræver, at man kan knække de kulturelle koder i forhold til, hvordan man omgås andre. Det kan f.eks. være, at man ikke forstår, at sagsbehandleren er ansat til at følge love og regler og ikke kører personlig hetz mod én, når man får et nej. eller ved møder i børnenes skole, hvor det er vigtigt, at man forstår, at lærerne vil børnenes bedste, og at mødet er til for at skabe et grundlag for samarbejde mellem skole og hjem og ikke for at kritisere børnene. Vi ser mange eksempler på barrierer, som opstår, fordi deltagerne ikke kan knække koderne til dansk kultur.

- **Børn:** Fordi borgerne i målgruppen ikke taler dansk eller kun taler det i ringe grad, kan de ikke hjælpe deres børn med skolearbejde og forstår ikke, hvad der foregår i skolen. Det gør den sociale arv tung og forringer i høj grad børnenes muligheder for at følge med i skolen og dermed senere gennemføre en uddannelse. Desuden bliver børnene i mange tilfælde "små voksne", fordi de bliver sat til at tolke for forældrene ved "voksen-møder" med f.eks. læge, jobkonsulent eller lignende. Når børnene tolker, er der stor risiko for, at vigtige detaljer og oplysninger udelades for at skåne børnene. Disse forældre elsker selvfølgelig også deres børn og bruger mange kræfter på bekymringer, som hænger sammen med, at forældrene ikke formår at kommunikere med f.eks. pædagoger og lærere. Dermed har forældrene ingen eller meget begrænset indsigt i børnenes liv og trivsel uden for hjemmet og kun ringe muligheder for at tage hånd om mistrivsel eller andre udfordringer. Den sociale arv for disse børn er meget tung, og det medfører risiko for, at børnene "arver" forældrenes vane om og behov for at leve af overførselsindkomst.
- **Tolk:** Mange gange har målgruppen som nævnt brug for tolkebistand, og når der ikke er familie til at tolke, bruges professionelle tolke. Det er vores erfaring, at det er sagsbehandlerens opfattelse, at når der har været tolkning, er der ikke sproglige misforståelser. Men vi oplever, at tolken ofte oversætter det, der bliver sagt uden at tage højde for den kulturelle del. Altså om det, der bliver sagt, også bliver forstået. Desuden kan manglende tillid til tolken, som ofte er meget ung og måske en nabo eller fjern bekendt fra det etniske miljø, resultere i, at vigtige omstændigheder udelades.
- **Skolegang:** Målgruppen er i høj grad præget af et lavt uddannelsesniveau, hvor den enkelte har meget ringe eller ingen uddannelse og ofte ikke kan læse og skrive latinske bogstaver. Derfor er det meget svært, ja næsten umuligt, for målgruppen, at tilegne sig nyt sprog via de metoder, vi traditionelt benytter os af i Danmark med stor vægt på grammatik og skriftlig kommunikation. Vi oplever, at en stor del af vores deltagere, der deltager i den traditionelle danskundervisning, ikke får forbedret deres dansk.

Sociale barrierer:

- **Netværk – hjælp til selvhjælp særligt for kvinderne:** Der er ikke tradition for at bede hinanden om hjælp, fordi den enkelte kvinde er stolt over selv at kunne passe sine børn og sin familie. Der er desuden mange enlige mødre. Vi arbejder med begrebet netværk og netværksdannelse som en hjælp i arbejdslivet.
- **Familieplanlægning:** Mange har et kulturelt betinget ønske om mange børn, så også de store familier og mange graviditeter er en barriere for en fast tilknytning til arbejdsmarkedet. Vi tager emnet op med visse af deltagerne.
- **Praktiske barrierer:** Hvis man ikke har penge til et taletidskort, kan man ikke oplyse telefonnummer til arbejdsgiver. Hvis man mangler penge til et buskort, kan man ikke komme frem osv. Vi sørger for at løse disse barrierer, og vi sikrer kontakt til både den enkelte og arbejdsgiveren eller uddannelsen, så småproblemer kan løses, inden de vokser sig store..

Systemiske barrierer:

- **Manglende kendskab til det danske samfund**, uddannelsesmuligheder, jobmuligheder og dansk arbejdspladskultur.
- **Manglende tiltro til systemet.** Mange er præget af, at det er nemmere at sige det, der forventes, nemlig "ja", men hvor forudsætningen for et gennemtænkt og realistisk valg mangler. Det betyder, at nogle kommer i gang med aktivering og uddannelse, som på forhånd er dømt til at mislykkes. Mange har desuden mistet troen på, at de mange praktikker og aktiveringer er andet end kommunens betingelse for at udbetale kontanthjælp, så de accepterer tiltagene uden tro på, at de fører til job. Endelig er mange bange for systemet, og at systemet vil fjerne deres børn eller på anden måde gribe ind i familien. Derfor er deltagerne ofte i forsvar, når de er til møder med det offentlige – f.eks. skolen, sagsbehandleren eller daginstitutionen.
- **Sygdomsforståelse.** Vi diskuterer sygdom og graviditet. Hvornår er man syg, og hvornår betyder det, at man ikke kan passe et arbejde?

Kulturelle barrierer:

- **Virksomhedskultur i danske virksomheder:** Da borgerne i målgruppen kommer fra meget anderledes kulturer og ofte ikke har haft job før, mangler de generelt kendskab til virksomheders kultur, ligesom de også ofte mangler basal viden om det at gå på arbejde og om, hvordan man kommunikerer på arbejdspladsen – de kan simpelthen ikke knække koderne. Det kan f.eks. dreje sig om, hvor grænsen til folks privatsfære går på arbejdspladsen i forhold til fysisk kontakt og personlige spørgsmål. Det kan også dreje sig om, hvad man taler om i pausen, hvornår og hvordan man henvender sig til chefen eller til kolleger, og de mangler forståelse for forventningerne til, at arbejdstageren tager selvstændigt initiativ og føler ansvar. Arbejdstempo og påklædning er også emner, vi tager fat på.
- **Arbejdstider:** I flere af de kulturer, vi arbejder med, er der ikke tradition for, at mænd passer småbørn eller henter og bringer børnene fra institutioner. Desuden er det også reglen, at husarbejdet med tidskrævende madlavning er kvindens ansvar. Derfor er det meget svært for mange kvinder med børn at arbejde uden for normal arbejdstid, ligesom det også er svært at påtage sig fuldtidsarbejde. Vi arbejder med at flytte grænser og give individuel vejledning.
- **Generelle imageproblemer** for visse grupper på arbejdsmarkedet bl.a. somaliere, som har et dårligt rygte på arbejdsmarkedet. Det handler også om visse job, som andre kulturer betragter som lavstatus
- **Kulturelt og religiøst betingede barrierer.** Det kan dreje sig om bøn i arbejdstiden, om rengøring af køkkener, hvor der er rester af svinekød, opfyldning af minibarer med alkohol på hoteller, om at sige goddag med et håndtryk mv.

- **Påklædning** – mange af kvinderne har malede hænder, lange tørklæder og nederdele, som umuliggør f.eks. rengøringsarbejde.
- **Tab af status** – mange af mændene er frustrerede, fordi de traditionelt betragtes som hovedforsørgere, og de lider tab af status ved at være arbejdsløse. Da mange har været på offentlig forsørgelse i årevis, vil det i nogle tilfælde medføre resignation og apati med fare for varig overførselsindkomst. Af samme grund er der også risiko for, at mændene vil føle deres status truet yderligere og reagere negativt, hvis deres koner får job, mens de ikke selv kan.

6. Formål med Shaqa Dansk – På vej mod Job

- At medvirke til at forbedre målgruppens evner til at kommunikere på dansk og ”knække koden” til det danske arbejdsmarked og samfund
- At medvirke til, at gruppen kommer tættere på og ind på arbejdsmarkedet
- At styrke tiltroen til mulighed for job og uddannelse i de etniske grupper, som er langt fra arbejdsmarkedet
- At forøge arbejdsstyrken med borgere fra Danmark
- At skabe bedre trivsel for målgruppen og forbedre målgruppens integration
- At nedbryde andre barrierer end sprogproblemer med afsæt i hver enkelt deltager
- At nedsætte de sociale udgifter
- At forbedre den sociale arv for børn af forældre på overførselsindkomst, så familien kommer ind i en opadgående bevægelse med løn, selvværd, livsindhold, børnenes respekt mv.
- At opnå viden med afsæt i praksis, som udmøntes i en konceptbeskrivelse, som kan bruges over alt i landet

7. Udvikling af Shaqa Dansk – på vej mod job

7.1 Didaktiske overvejelser

Der mangler en mulighed for en danskundervisning, som har effekt og kan forbedre målgruppens evner for at kommunikere på dansk. Vi ser i kraft af Shaqa-projekterne flere og flere tegn på, at den nuværende sprogundervisning simpelthen er forfejlet over for målgruppen, og at der ikke findes det rigtige tilbud. Tanken bag FVU-undervisningen i dansk for udlændinge er jo god, men den tager ikke afsæt i en målgruppe, som ikke har tradition for at tilegne sig boglig viden, som er meget langt fra et 9. klasses niveau i det hele taget, og hvor en undervisning, der sigter mod det, og som fokuserer en del på grammatik og skriftlig dansk, skyder langt over målet.

Deltagerne skal først og fremmest understøttes i det mundtlige sprog og i troen på, at de kan lære noget, da de ofte er præget af modløshed og manglende selvværd i forhold til at lære. Danskundervisningen skal være "brugsorienteret," dvs. en her og nu nytteværdi, der skal læres i situationen. Det, der skal læres, skal være tydeligt, og læreren skal hele tiden åbent vurdere og evaluere læringssituationen, så brugeren ved, hvornår det er godt, og hvornår det ikke er det. Brugerne skal støttes meget i at se sammenhænge og i at transformere stoffet til andre situationer.

Hvis mere uddannelse skønnes at være en mulighed for nogle af deltagerne efterfølgende, skal den del af deltagerne hjælpes til at forstå og bruge hele det holdningsmæssige grundlag, som vores uddannelsessystem bygger på, og som vi oplever, er en stor barriere for dem, som kommer i gang med uddannelse. Det drejer sig om at være nysgerrig, at undres, at reflektere, at diskutere og opstille muligheder – og først derefter opstille løsninger! – Altså bruge HVORFOR mere end HVAD! Denne tankegang og metode er meget fremmed for målgruppen, men den er en forudsætning for at gennemføre en uddannelse med opgaveskrivning og mundtlig eksamen også for en 9. klasses eksamen og meget korte uddannelse som f.eks. Sosu-hjælperuddannelsen. Denne ramme eller form er med til at strukturere og systematisere en stor mængde stof og skelne det væsentlige fra det uvæsentlige!

Danskforløbet er integreret i det jobrettede arbejde og bygger bro til praktik eller arbejde med en overgangsfase, hvor der stadig er sproglig støtte med individuelt afsæt.

Rammen for undervisningen er en slags "danskværksted" med løbende optagelse, hvor det er brugerens behov, der i samspil med underviserens og Shaqa konsulentens vurdering tilrettelægger et målrettet forløb, som består både af holdundervisning og individuelt og jobrettet tilrettelagt sprogstøtte. Vi lægger vægt på empowerment, og der skal være en vis kontinuitet, sammenhæng og gensidig forpligtelse med stabilt fremmøde for at sikre, at forløbet har størst mulig effekt.

Selvom deltagerne befinder sig i forskellige og individuelle situationer, er det vores erfaring, at de har en række fælles barrierer og dermed en række fælles udfordringer. Vi har en viden om metoder, som kan føre til resultater, når vi tager udgangspunkt i individet og dermed skaber en unik, håndholdt, langsigtet og målrettet indsats. Derfor søges den enkeltes situation altid afdækket og altid med henblik på job eller uddannelse.

7.2 Jobrettet dansk

Med Shaqa Dansk – På vej mod Job ønsker vi at udvikle og afprøve et langt mere jobrettet dansk-koncept med større vægt på mundtlig kommunikation. Der er behov for, at målgruppen forbedrer evnen til især mundtlig hverdags-kommunikation, og at det skriftlige bliver med afsæt i

den enkeltes behov – f.eks. at kunne læse skilte, korte beskeder eller brugsanvisninger på arbejdspladsen, kunne bruge skolens ”forældreinfo” mv. Samfundet går på én eller anden måde ud fra, at målgruppen kan tale, læse og skrive dansk, og at de har forudsætningerne for at lære sprog med udgangspunkt i grammatik. Det er vores overbevisning og erfaring, at målgruppen ikke kan lære sprog via grammatik og fokus på skriftlig dansk, når de ikke har forudsætningerne for det. Sproget og talen kommer simpelthen først – nøjagtigt som ved børn, der begynder at tale.

7.3 Den kulturelle kode til arbejdspladsen

Målgruppen skal i højere grad forberedes på dansk arbejdspladskultur og afklares til realistiske job- eller uddannelsesmuligheder. De skal lære at kommunikere på et niveau, hvor de kan small-talk på arbejdspladsen, bestille tid ved lægen eller forstå, hvad der står på deres børns skoleintranet o.l.. Indsatsen bliver fulgt op med forskellige tiltag med henblik på hurtigst muligt at komme i selvforsørgelse og en individuelt tilrettelagt opfølgning over for arbejdspladsen og deltageren for at sikre fastholdelse.

Vi ønsker at gennemføre et Shaqa Dansk-forløb samtidig med den jobrettede indsats, så der i forløbet vil være praktik på virksomheder samtidig med, at målgruppen fortsætter med Shaqa Dansk-undervisningen.

7.4 Motivation og empowerment

Udgangspunktet for Shaqa Dansk – På vej mod Job er, at deltagerne kan og vil deltage i undervisning med henblik på at få et arbejde og blive selvforsørgende. Undervisningen er medvirkende til, at deltagerne ”sætter sig selv fri” (empowerment), og at de styrker egne ressourcer ved at forbedre de sproglige kompetencer og dermed øger egne muligheder for job og for generelt samspil med omverdenen. Her tænkes særligt på, at deltagerne rustes til selvstændigt at kunne kommunikere med kolleger, chef og andre ansatte på arbejdspladsen, A-kassen / fagforeningen, bruge Rejseplanen, kommunikere med offentlige myndigheder osv. Derved får deltagerne ansvar for at tage sig af det lavpraktiske i egen hverdag uden brug af tolk – et ansvar de ikke tidligere har haft eller har påtaget sig. Det kan f.eks. være ansvar for at komme til tiden og bruge de muligheder, der er for at planlægge at komme til tiden, men det kan også være at ”gøre et godt indtryk” over for f.eks. kolleger ved at deltage i small-talk.

7.5 Pædagogiske principper

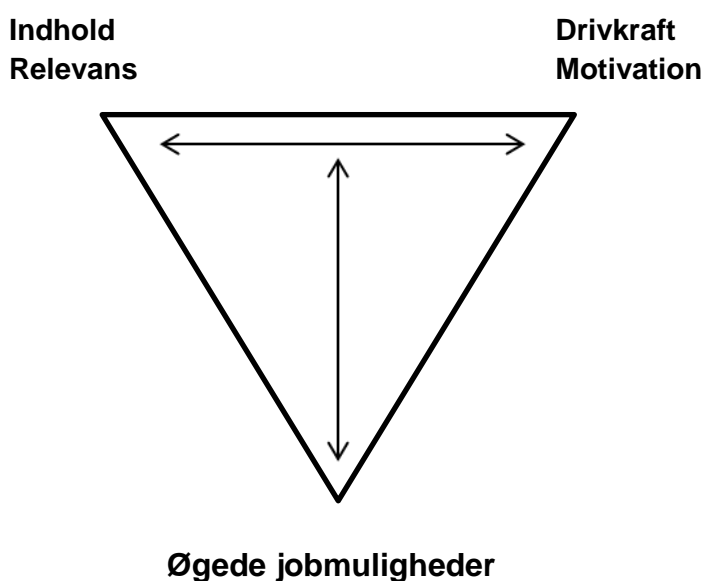
Tilrettelæggelsen af undervisningen tager udgangspunkt i Knud Illeris’ Læringstrekant, som er beskrevet nedenfor, samt Aaron Antonovskys oplevelse af sammenhæng, empowerment og opfattelsen, at ”de kan, og de vil” og dermed krav og respekt. Derudover er undervisningen, fordi den omhandler vidt forskellige emner, også helhedsorienteret, idet det vægtes, at deltagerne lærer basiskommunikation i forhold til hverdags- og arbejdsliv i Danmark. Undervisningen baseres ikke på grammatik, men på at kommunikere og gøre sig forståelig mundtligt samt forstå, hvad andre siger og mener og i mindre grad på den skriftlige kommunikation. Undervisningen er håndholdt og et supplement til de andre jobrettede aktiviteter, der foregår i Shaqa, samt den personlige og jobrettede coaching, der foregår sideløbende. Selvom det er en anden, der varetager Shaqa-danskundervisningen, er Shaqa-konsulenten kun få skridt væk, og det medvirker til tillid og motivation, at projektet foregår i trygge og kendte rammer midt i et boligområde, hvor en stor del af målgruppen bor og i det hele taget i meget tæt kontakt til de etniske miljøer.

Undervisningen er bygget op på en måde, så der åbnes for dialog med deltagerne og dermed skabes et fælles refleksionsrum – f.eks. om emnet small-talk på arbejdspladsen, som omhandler danske traditioner for almindelig omgang og dansk arbejdspladskultur. Det styrker deltageres evne til at kunne begå sig på en dansk arbejdsplads, idet de opnår en bevidstgørelse af egen kultur i mødet med dansk kultur. Det kan konkret udmunde i, at en deltager ændrer holdning fra at mene, at mange danskere er racister eller ikke kan lide dem til en mere nuanceret holdning og en større forståelse af vigtigheden af åbenhed og imødekommenhed. Deltageren sætter hermed som udgangspunkt ikke sig selv uden for det kollegiale fællesskab på arbejdspladsen, hvilket er en betydelig faktor for at kunne fastholde arbejde.

Shaqo Dansk – På vej mod Job henvender sig til deltagere med ringe evner til at kommunikere på dansk, og der undervises derfor også differentieret.

Shaqo Dansk-undervisningen tager som nævnt udgangspunkt i de didaktiske refleksioner, som knytter sig til Illeris' lærings-trekant. Dette forstået sådan, at indholdet i undervisningen tager udgangspunkt i deltageres barrierer og dermed, hvad der er relevant for deltagerne. Hermed lægges der op til, at deltagerne er motiverede for indholdet, hvilket forventes at vise sig ved, at de indgår aktivt i samspillet med underviser ved f.eks. at deltage i den fælles dialog, men også ved at udvise engagement og selv spørge. Et eksempel på dette kan være fra en tidligere undervisningssession i Shaqo-undervisningen, hvor deltagerne i et undervisningsforløb i telefonkultur også ytrede ønske om hjælp til at kunne ringe til lægen, skolen eller andre. At trække på deltageres motivation ved at indholdet er relevant for dem betyder på sigt, at deltagerne får øgede jobmuligheder. De øgede jobmuligheder styrkes af, at deltageres danskundervisning kombineres med praktik, så deltagerne selv opdager og oplever, hvordan de sproglige barrierer tager sig ud i en arbejdskontekst. Dermed giver praktikken deltagerne mulighed for at være med til at definere indholdet i undervisningen, fordi vi efter aftale med arbejdsgiveren fortsætter undervisningen under praktikken.

Samspillet mellem indhold, drivkraft og jobmuligheder jf. Knud Illeris læringstrekant

Deltagernes nysgerrighed og deltagelse i undervisningen vidner også om, at undervisningen er baseret på en følelse af sammenhæng (jf. Aaron Antonowsky's "oplevelse af sammenhæng"). Dette skal forstås sådan, at undervisningen har taget udgangspunkt i deltagernes barrierer kombineret med deres kendskab til et givent emne ved at inddrage dem i en dialog på baggrund af deres egen brainstorm om emnet. Dermed er der taget udgangspunkt i noget kendt og bygget bro til noget nyt f.eks. fra deltagernes kultur (kendt) til generel dansk kultur (nyt). Det åbner for, at deltagerne kan håndtere at få ny viden, og at de kan begribe den nye viden, fordi den giver mening for deltagerne. Det er bl.a. denne erfaring, som udviklingen af Shaqo Dansk – På vej mod Job bygger på.

7.6 Udvikling af målemetoder og undervisningsmateriale

Metoder og redskaber til at måle deltagerens niveau i at kommunikere på dansk skal udvikles med vægt på måling af de mundtlige evner til at kommunikere på dansk. Vi sikrer, at der til projektet knyttes fagkundskab med viden om undervisning af dansk for fremmedsprogede både som ansat personale og som samarbejdspartnere. Desuden trækker vi på relevante undersøgelser, evalueringer og forskning på området.

Undervisningsmaterialet vil være en del af konceptet. Noget af materialet er allerede udviklet under Shaqo 2011-2013, og det vil blive suppleret med målrettet materiale, som udarbejdes tæt på praksis. Shaqo materialet har form af Pixi-bøger, og materialet er egnet til at blive brugt i undervisningen bl.a. som samtaleværktøj. Der skal derudover udvikles nyt undervisningsmateriale tilrettet de principper, Shaqo Dansk bygger på med afsæt i den jobrettede tilgang og med særlig vægt på mundtlig kommunikation. Materialet bliver udviklet undervejs i projektet ud fra deltagernes behov af det faglige personale, som er knyttet til projektet.

Shaqo Pixi-bøgerne tager ligesom Shaqo udgangspunkt i en helhedstænkning, der har til formål at selvstændiggøre og frigøre den enkelte deltager i forhold til arbejdssituationen. Didaktisk tages der udgangspunkt i følelsen af sammenhæng (jf. Aaron Antonovskys "oplevelse af sammenhæng").

Shaqo Pixi-bøger består således af disse tre elementer i forhold til valg af layout, indhold og sprog. Ønsket er, at deltagerne kan begribe det, de præsenteres for, så det bliver nemmere at håndtere den nye viden og dermed giver en følelse af meningsfuldhed. Sagt på en anden måde handler det om, at deltagerne kan genkende det forståelige i det nye, hvilket giver en følelse af helhed.

a. Indhold i undervisningsmaterialer, herunder

- Viden om det danske arbejdsmarked
- Viden om det danske uddannelsessystem
- Viden om dansk arbejdspladskultur
- Viden om det danske samfund

I forvejen har Akantus som nævnt udviklet en række pixibøger for Shaqo 2011-2013, og tanken er at bruge disse som en del af undervisningsmaterialet i Shaqo Dansk – På vej mod Job og eventuelt videreudvikle dem, hvis det viser sig nødvendigt.

8. Shaqa Dansk – På vej mod job – Samlet beskrivelse

Baseret på eksisterende erfaringer fra tidligere og eksisterende Shaqoprojekter vil konceptet indeholde en central kerne af dokumenterede og nødvendige tiltag, metoder og viden, der skal være til stede for at opkvalificere, øge ressourcer, vejlede, coache målgruppen til realistisk job- eller uddannelsesvalg og fastholdelse og at flytte målgruppen tættere på job eller uddannelse. Den centrale kerne, som består af nødvendige metoder, tiltag og viden, indeholder:

- Empowerment
- Respekt
- Holistisk indsats
- Håndholdt indsats
- Viden om målgrupperne
- Viden om arbejdsmarkedet
- Viden om uddannelsessystemet
- Viden om lovgivning
- Viden om sprogindlæring
- Viden om at flytte borgere fra passiv til aktiv forsørgelse

Projektets metoder, processer og menneskesyn sikrer realistiske muligheder for selvfor- sørgelse for flere fra målgruppen, fordi

- a. Vi har et tillidsforhold til målgruppen, fordi vi står uden for "systemet", og vi tager afsæt i deres kultur
- b. Vi kan tage højde for de kulturelle udfordringer
- c. Vi kan sikre, at vi får de skjulte ressourcer og den "tavse viden" frem, som i nogle tilfælde skjules for "systemet", eller som på grund af usikkerhed eller misforståelser ikke kommer frem med risiko for en jobplan eller andre tiltag, som er dømt til at mislykkes
- d. Vi kan sikre, at deltagerne får en større viden om bl.a. dansk arbejdsplads-kultur og "koderne" til det danske arbejdsmarked
- e. Vi kan være et bindeled mellem uddannelsen eller arbejdsgiveren og borgeren med en gensidig "hotline"
- f. Vi kan indgyde tillid, så borgeren bliver motiveret for at møde "systemet" og arbejdspladsen med større åbenhed og motivation og mindre utryghed
- g. Vi arbejder holistisk med empowerment som metode og altid med fokus på job eller uddannelse
- h. Vi kan bygge bro til kommunen, arbejdspladsen eller uddannelsen og andre samarbejdspartnere

8.1 Rekruttering af deltagere

Shaqa er et kendt og anerkendt projekt udviklet over en årrække, og vi har aldrig haft problemer med at rekruttere deltagere eller at fastholde deltagerne i projektet. Vi har i samtlige Shaqa projekter haft flere deltagere end det mål, der var opsat i ansøgning og bevilling.

Enten møder deltagerne selv op hos Shaqa, og vi kontakter efterfølgende sagsbehandleren, eller også henvises de fra jobcenteret eller sagsbehandleren.

Den direkte kontakt til målgruppen opnås gennem den tætte dialog med de etniske miljøer og gennem vores kontakt til det udbredte etniske foreningsliv.

8.2 Visitation til Shaqo Dansk – På vej mod Job

Som altid i vores projekter vil visitationssamtalen foregå i et tæt og respektfuldt samarbejde med deltageren og med vægt på empowerment. Visitationssamtalen og den måling af niveauet i evnen til kommunikation på dansk, som foregår i dette projekt har til formål at afgøre, om deltagerne er en del af projektets målgruppe og sikre en korrekt forventningsafstemning. Formålet med den grundige visitation er desuden at afdække deltagerens unikke situation, så der allerede her er basis for at indlede en målrettet handlingsplan med individuelt tilrettelagt danskundervisning og andre jobrettede aktiviteter med henblik på job eller uddannelse, som fører til job og selvforsørgelse. Vi lægger stor vægt på fleksibilitet og et forløb præget af sund fornuft, så forløbet altid tilrettes undervejs, hvis der viser sig et behov for det.

A. Visitation med indledende samtale og måling af danskniveau

- a. Indledende samtale med deltageren med henblik på umiddelbart at vurdere deltagerens jobmuligheder og eventuelle barrierer for selvforsørgelse og den sproglige kompetence. Der tales om deltagerens forventninger til Shaqo Dansk – På vej mod Job, og Shaqo-konsulenten forklarer, hvad forløbet indebærer for deltageren, og hvad det kræver
- b. Måling af dansk-niveau. Målingen er inspireret af og tager udgangspunkt i viden om måling af dansk-niveau for fremmedsprogede voksne, men også af 3—5-årige småbørn, som kun har været i et danskstimulerende miljø i kort tid ("Vis hvad du kan", Undervisningsministeriet). Vi mener, denne tilgang til udvikling af et måleredskab er vigtig, fordi deltagerne på trods af, at de har boet i Danmark i årevis, i meget stort omfang kun har haft omgang med borgere af samme etnicitet som dem selv, og at deres skolebaggrund oftest er yderst begrænset. Målingen afviger selvfølgelig i samtaleens indhold og indgang til samtalen med deltagerne, fordi deltagerne er voksne, og det vil derfor være nedladende, respektløst og at "ramme ved siden af", at bruge børnemateriale som f.eks. billedlotteri og bamser til samtale ud fra. Målingsmaterialet skal derfor udvikles, tilrettes og afprøves til målgruppen som en del af projektet. Målingen er inspireret af og tager udgangspunkt i viden om indholdet i dansk undervisningen af tosprogede ("På Sporet – en antologi om undervisning i dansk som andetsprog", Undervisningsministeriet). Endelig vil målingen også tage afsæt i vores erfaringer med vores egen og arbejdsgiveres kommunikation med målgruppen, og vi vil samarbejde med ekspertise på området

Vi vil måle hver deltagers evne til at kunne kommunikere på dansk ud fra fire elementer: Forståelse, Initiativ, Udtale og Ordforråd.

Forståelse: Handler om deltagerens evne til at forstå det, som Shaqo-danskkonsulenten formidler. Både på et enkelt skriftligt plan og et mundtligt plan.

Initiativ: Handler om deltagerens evne til at komme med selvstændige input til samtalen

Udtale: Handler om deltagerens evne til at gøre sig forståelig.

Ordforråd: Handler om deltagerens brug af ord – bruger deltageren mange forskellige ord, eller bruger deltageren de samme ord.

Konklusion.

Samtalen afsluttes ved, at Shaço-danskkonsulenten vurderer deltagerens sproglige færdigheder og tager stilling til deltagerens *Forståelse, Initiativ, Udtale* og *Ordforråd* samt det samlede indtryk af deltagerens evner til at kommunikere på dansk. For hvert element vurderes deltagerens for-måen på en skala fra 1 til 4.

B. Afdækkende jobrettet samtale ved Shaço konsulenten

- a. Samtale med deltageren og overordnet afklaring i forhold til baggrund, erfaringer, kompeten- cer, motivation og forventningsafstemning
- b. Eventuelle kulturelle og praktiske barrierer – påklædning, mulighed for fleksible mødetider, transportmuligheder mv.
- c. Helbred, familie, børn, motivation, andet
- d. Konklusion af kompetenceafklaring i et samarbejde med deltageren
- e. **Hvad forhindrer arbejde og selvforsørgelse?** Afklaring af eventuelle individuelle barrierer i forhold til uddannelse eller job
- f. Afklaring af realistisk uddannelse eller job og af et eventuelt kompetencegab

Når deltageren har gennemgået visitationssamtalen, tilknyttes både en Shaço-danskkonsulent og en Shaço konsulent, som bliver koordinerende ansvarlig for deltagerens forløb.

8.3 Projektindhold for deltagerne: Shaço Dansk – På vej mod job

Gruppen af flygtninge og indvandrere er i meget høj grad repræsenteret i det danske kontant- hjælpssystem, lige som mange af dem aldrig har været i reel kontakt med arbejdsmarkedet. Det- te projekt er et tilbud tilpasset målgruppens behov ud fra viden om og erfaringer med at flytte målgruppen til selvforsørgelse. Indsatsen består af forskellige elementer, som alle kan være in- deholdt i indsatsen, men nogen kan også være udeladt i de tilfælde, hvor det giver bedst mening. Dog vil Shaço Dansk altid indgå som et element i forløbet, idet deltagerne visiteres til projektet, fordi de er på offentlig forsørgelse og har dårlige danskundskaber.

Håndholdt individuel indsats – individuelle samtaler og en plan, som fører til målet:

a. Afklaring af jobpotentiale

Ethvert forløb starter med at få afklaret deltagerens konkrete jobpotentiale og evner til at kommunikere på dansk. Arbejdet med dette starter allerede ved visitationssamtalen og den indledende samtale med måling af dansk-niveau og fortsættes i en dybdegående dialog mel- lem deltageren og den tillknyttede Shaço jobkonsulent. Shaço jobkonsulenten indkredser hvilke muligheder, deltagerne har med afsæt i deltagerens ressourcer, og i dialog med delta- geren Shaço Dansk konsulenten og Shaço jobkonsulenten lægges en realistisk plan rettet mod job eller uddannelse, som følges op og tilrettes undervejs.

b. Shaço jobcoaching

Shaço jobcoaching består af coaching på de områder, der kan være barrierer i forhold til at få og fastholde job eller uddannelse, og som kan ændres. Indholdet tilrettes derfor hver en- kelt deltager og består af personlig vejledning herunder også i forhold til holdninger til religiø- se spørgsmål, bøn i arbejdstiden, håndtryk til det andet køn, malede hænder, påklædning,

økonomi – vi har ingen tabuer. De lavpraktiske emner kan også være barrierer for job, derfor støttes deltagerne i og hjælpes til at løse lavpraktiske udfordringer – transport, mobiltelefon, børnepasning, familieplanlægning mv. Der arbejdes endvidere med sygdomsforståelse – hvornår er man syg, børns sygdom, lægebesøg mv. lige som sundhed og forebyggelse af sygdom er en del af coachingen i det omfang, det er relevant. Der tages også hul på arbejdstempo og motion, idet dette i mange tilfælde er en barriere i forhold til at blive ansat. Deltagerne trænes i empowerment og proaktive holdninger for at støtte dem til at blive mere selvhjulpne og få et realistisk håb om at blive selvforsørgende på sigt. Ligeledes introduceres deltageren til det at have et arbejde, den første arbejdsdag, hvad taler man om, fødselsdage, firmafester og andre ”koder” til det at kunne fungere på en dansk arbejdsplads.

Deltagerne har som nævnt deres egen Shaqo jobkonsulent som coach, som hjælper og støtter dem i at nedbryde barrierer af både lavpraktisk, personlig og kulturel art. Shaqo jobkonsulenten sørger for et tæt samarbejde med Shaqo dansk konsulent og en tæt og god opfølgning med arbejdspladsen / praktikstedet, som deltageren er tilknyttet. Shaqo jobkonsulenten deltager således også i samtaler med arbejdsgiveren og hjælper og støtter, når og hvis der opstår misforståelser mellem deltagere og arbejdsgivere. Opfølgningen sker efter behov både i forhold til deltageren og arbejdsgiveren, ligesom der altid er en hotline med omgående respons til begge parter.

Deltagerne bliver fulgt i hele projektperioden, også når de er i job eller uddannelse. Det er vores erfaring, at nogle mister jobbet eller er ved at miste det undervejs, og så er det vigtigt, at vi straks kan tage affære. Hvis der er behov for yderligere danskundervisning undervejs, sikrer vi, at det kan tilrettelægges i samspil med arbejdsgiveren.

De deltagere, hvor vi skønner, at uddannelse er en mulighed, som selv er motiveret for det, og hvor det må antages, at det øger deres muligheder for på sigt at fastholde et job, støttes til at gennemføre FVU dansk på VUC eller lignende efter afslutning af Shaqo danskundervisningen. Denne undervisning kan gennemføres sideløbende med, at deltageren har et job, og vi vil ved samarbejde med bl.a. VUC medvirke til, at deltageren fastholdes i forløbet.

Det er efter vores erfaring meget vigtigt, at deltageren hele tiden fastholder kontakten til arbejdsmarkedet og kontinuerligt motiveres for selvforsørgelse.

c. **Kompetenceudvikling**

Kompetenceudviklingsdelen drejer sig om at optimere deltagernes ressourcer. For denne del af målgruppen handler det om evnen til at kommunikere på dansk, men der kan også være andre områder, hvor der er behov for at tilføje kompetencer for at kunne bestride et job, det kan f.eks. være et hygiejnekursus, som er et krav, hvis et job i en café, pizzeria e.l. er en mulighed.

d. **Indhold i Shaqo Dansk-delen af Shaqo Dansk – På vej mod job**

Da deltagerne er så dårlige til dansk, at det er en meget stor barriere for job eller uddannelse, for deres forældre evne og for deres integration i det hele taget, gælder det om, at deltagerne forbedrer deres evner til at kommunikere på dansk.

Den indledende måling af dansk niveauet danner afsæt for undervisningens indhold.

Målingen gentages undervejs og ved afslutning af forløbet, og det vil således være muligt at dokumentere deltagernes sproglige udvikling.

Der bliver undervist på små hold med løbende optag, som bliver inddelt dels efter niveau, dels i forhold til ressourcer i øvrigt, og desuden kan der være andre kriterier for inddeling på hold f.eks. køn eller branche og så vidt muligt med blandede nationaliteter, så de ikke ender med at tale deres modersmål i pauserne. Holdundervisningen suppleres med individuel jobrettet undervisning i dansk så vidt muligt med afsæt i konkrete jobmuligheder og gerne i sammenhæng med praktik.

Vi ønsker at gennemføre danskursus med inddragelse og videreudvikling af Shaqos pixibøger med "tipskuponer" som en form for "multiple choice" test. Materialet fungerer som dialog og træningsværktøj, og vi ønsker at udvikle og afprøve yderligere materiale samt at udvikle en pædagogisk vejledning. Deltagerne på Shaqo Dansk skal deltage i danskundervisning 3 gange om ugen i 2 lektioner ad gangen. Mens deltagerne deltager i kurset, kan de være tilknyttet andre jobrettede Shaqo-aktiviteter, og danskundervisningen kan således kobles sammen med nogle praktiske erfaringer og omgang med danskere – det kan være praktik, arbejde, kompetenceudvikling og individuel jobcoaching. Som en del af danskurset kan inddrages jobrettet kompetenceudvikling, f.eks. kan vi gennemføre et hygiejnekursus, som er et krav til en række af de job, de vil kunne få.

Danskurset bliver i højere grad en del af den håndholdte indsats, som er medvirkende til de gode resultater. Vi tror på, at dette projekt kan medføre besparelser, fordi målgruppen for øjeblikket modtager mange timers stort set resultatløs undervisning, og det vil efter vores mening blive billigere og mere effektivt at målrette danskundervisningen som beskrevet i forhold til den enkelte deltagers kompetencer, ressourcer og behov og altid med henblik på job eller uddannelse.

e. Kompetencegivende kurser

Deltagerne kan, når det er meningsfuldt, gennemføre et hygiejnekursus i Shaqo som en del af undervisningen. Hvis der er brug for et andet kompetencegivende kursus – f.eks. rengøringskursus eller lignende, kan Shaqo-konsulentent bygge bro til relevante kursusudbydere og jobkonsulentent og sagsbehandleren. I Shaqo mener vi, at det er relevant med kompetencegivende kurser, når der er job i sigte, men aldrig kurser for kursets skyld.

f. Praktik med henblik på job

Jobrettet praktik i 4 – 13 uger, men altid kortest muligt og med tæt opfølgning over for både deltageren og arbejdsgiveren. Med afsæt i den enkelte deltager finder vi en praktikplads enten i forhold til afklaring eller som en indledning til et job. Vi vil tilrettelægge praktikken, så deltageren så vidt muligt kan fortsætte sin Shaqo Dansk-undervisning. Vi vil i sådanne tilfælde lægge vægt på et samarbejde med praktikstedet, så undervisningen kan suppleres med træning i konkret jobrettet dansk.

g. Intensiv jobsøgning og formidling af job

I Shaqo Dansk – På vej mod job er den tilknyttede Shaqo jobkonsulent også koordinator og samarbejder med Shaqo Danskkonsulentent, men også med jobcenteret og sagsbehandleren. På den baggrund varetager Shaqo jobkonsulentent langt hen ad vejen de praktiske udfordringer, der opstår i forbindelse med at søge job:

- Finde en relevant jobmulighed i en tæt dialog med deltageren

- Kontakt til virksomheder for at skabe praktikpladser og job
- Coaching af deltagerne, så de opnår viden om arbejdsmarkedet generelt og den pågældende konkrete arbejdsplads og dermed kan handle i overensstemmelse med arbejdsmarkedets og arbejdsgiverens krav
- Støtte deltagerne i, at de kan og vil og derved styrke deres selvtillid i forhold til at kunne magte at udføre et bestemt stykke arbejde og dermed styrke deres motivation for selvforøgelse.

9. Evaluering af Shaqa Dansk – På vej mod job

Vi har stor erfaring i selv at foretage den kvantitative evaluering, og det foreslår vi også at gøre i dette projekt både med hensyn til selve målingsresultaterne af danskniveau, de jobrettede resultater og andre målbare succeskriterier. Følgende er en beskrivelse af hvilke områder i projektet, hvor vi mener, en grundig ekstern kvalitativ evaluering er vigtig af hensyn til udnyttelsen af demonstrationsprojektets erfaringer og resultater.

Vi foreslår, at der foretages ekstern evaluering og følgeforskning på følgende områder af professor John Andersen, beskrevet i Bilag 1:

- a. Hvorvidt målingsmetoder og redskaber med hensyn til evnen til at kunne kommunikere på dansk som beskrevet ovenfor i tilstrækkelig grad kan afdække niveauet og progressionen og kan bruges i andre sammenhænge over for denne målgruppe.
- b. Vurdering af stambladet og logbogens egnethed i forhold til at følge deltagerens udvikling på vej mod job både med hensyn til dansk og med hensyn til andre jobrettede tiltag.
- c. Vurdering af den samlede indsats målt ved dels resultaterne ved den gentagne måling af dansk-niveau og dels de opnåede resultater i det jobrettede forløb med henblik på praktik, andre jobrettede tiltag og job eller uddannelse og andre erfaringer og anbefalinger som et resultat af projektet. Her vurderes også betydningen af målgruppens niveau – f.eks. antal af deltagere på ledighedsydelse, og den kendsgerning, at det er et projekt, som ligger i tæt tilknytning til de etniske miljøer, og som desuden ikke er tilrettelagt som en del af systemet.

10. Personale

Shaqo teamet består af:

- En projektleder, som er en højt respekteret og anerkendt somalisk kvinde med mange års erfaring i integration og jobformidling til flygtninge og indvandrere. Hendes funktion er ud over at lede projektet i et tæt samarbejde med den øvrige ledelse af Akantus at fungere som Shaqo jobkonsulent
- En Shaqo koordinator med erfaring med målgruppen og arbejdsmarkedet og supplerende faglige kundskaber på kandidatniveau. Denne person skal have hovedansvar for løbende at samle og evaluere erfaringerne og for udfærdigelsen af det overordnede koncept. Vi lægger vægt på, at den pågældende også deltager i det praktiske arbejde som Shaqo Jobkonsulent.
- En Shaqo Jobkonsulent på deltid med erfaring med målgruppen og arbejdsmarkedet. Uddannelsesbaggrunden kan f.eks. være socialrådgiver
- En erfaren og veluddannet Shaqo danskonsulent med baggrund i uddannelse af dansk for fremmedsprogede, viden om og erfaring med screening af danskniveau og udvikling af undervisningsmaterialer og endelig erfaring med målgruppen
- Shaqo danskunderviser med uddannelse i dansk for fremmedsprogede og erfaring med målgruppen
- Timelønnet konsulent med uddannelse som Cand.pæd.soc e.l. med erfaring i materialeudvikling og med inddragelse af forskningsresultater, opsamling af kvantitativ og kvalitativ viden og udfærdigelse af evalueringsrapporter
- Andet personale. Den overordnede ledelse består ud over projektlederen af direktøren for Akantus, Bodil Aarup, som har mange års erfaring med styring af store projekter inden for job, uddannelse, læring og integration i overensstemmelse med de respektive krav i bevillingerne. Desuden er der ansat administrativt personale, som støtter konsulenterne i arbejdet, der er ansat en bogholder, som varetager bogføring og budgetstyring, kontakt til revisor og sikrer de regnskabsmæssige indberetninger, som kræves. Endelig kan projektet trække på det øvrige personale hos Akantus f.eks. en erfaren cand.psych.

11. Tidsplan

Projektet foregår over 36 måneder fra 1. januar 2014 til 31. december 2016.

1. projektår

1.1.2014 – 31.3.2014

- Ansættelse af supplerende personale
- Udvikling af metoder og værktøj til måling af evner til at kunne kommunikere på dansk
- Udvikling af deltagerlogbog
- Præsentation af projektet for samarbejdspartnerne
- Udvikling af yderligere undervisningsmateriale
- Udvikling af niveaudelte undervisningsforløb
- Inddragelse af evaluator / følgeforsker – foreslået professor John Andersen
- Indledende rekruttering og visitering

1.4.2014 – 30.6.2014

- Visitering og måling af danskniveau af de første 20 deltagere
- Gennemførelse af første 13 ugers modul med både danskundervisning og Shaqa jobrettede tiltag
- Første midtvejsmåling af danskniveau
- Løbende evaluering og tilretning af materialet

1.7.2014 – 31.12.2014

- Visitering og måling af danskniveau af yderligere 20 deltagere pr. kvartal, så vi nu samlet har 60 deltagere. Da der er meget udviklingsarbejde og tilretning det første år, vælger vi, at vi optager færrest deltagere dette år.
- Gennemførelse af projektet og opfølgning på deltagere, som er i gang med praktik eller andre jobrettede tiltag.
- Der foretages midtvejs og afsluttende måling af danskniveau med individuelt afsæt i forhold til det enkelte forløb
- Intern kvantitativ og kvalitativ evaluering og tilretning af projektet
- Løbende samarbejde med ekstern evaluator
- Ekstern kvalitativ del-evaluering efter det første år

2. projektår

1.1.2015 – 31.12.2015

- Visitering af 20 deltagere pr. kvartal – i alt 80 deltagere i 2015. Samlet har vi nu 140 deltagere
- Gennemførelse af projektet, opfølgning, måling af danskniveau og progression i danskniveau.
- Tilretning og løbende evaluering
- Udvikling af yderligere materiale efter behov

- Intern kvantitativ og kvalitativ evaluering og tilretning af projektet. Herunder fokus på høj kvalitet, resultater, opmærksomhedspunkter, udfordringer og faresignaler i forhold til resultater
- Løbende samarbejde med ekstern evaluators
- Ekstern kvalitativ del-evaluering efter de første to år
- Planlægning af indledende erfaringsspredning i 2016

3.projektår

1.1.2016 – 30.6.2016

- Visitering af 45 deltagere i dette halvår af i 2016 – i alt 180 deltagere
- Indledende erfaringsspredning særligt i forhold til Arbejdsmarkedsregionerne og kommunerne
- Indledende erfaringsspredning til de etniske miljøer i Aarrhus, men også i andre større byer i kraft af vores tætte samarbejde med en række etniske foreninger og landsdækkende etniske netværk
- Løbende samarbejde med ekstern evaluators
- Ekstern kvalitativ evaluering og planlægning af den afsluttende evaluering
- Planlægning af det sidste halvår af projektet

1.7.2016 – 31.12.2016

- Visitering af 20 deltagere – i alt 200 deltagere
- Intern kvantitativ og kvalitativ evaluering med henblik på den afsluttende rapport
- Ekstern kvalitativ evaluering
- Afsluttende konceptbeskrivelse med bilag af undervisningsmateriale, logbog med deltagerplan og rapport i et samarbejde mellem ekstern evaluators og følgeforsker og Akantus
- Erfaringsspredning formidles med henblik på forankring af projektets resultater og erfaringer

12. Tilrettelæggelse

Deltagerne er henvist til projektet minimum 13 uger. Som ved Shaqo projektet følger vi deltagerne gennem hele projektperioden uanset henvisningens længde. Det vil sige, at vi følger deltageren på trods af, at de har fået job, er i gang med uddannelse eller er blevet henvist til anden aktivering, da det er vores erfaring, at denne langsigtede indsats fremmer fastholdelsen i job. Vi kontakter deltagerne med jævne mellemrum med afsæt i den enkelte deltagers behov, og både deltageren og arbejdsgiveren / uddannelsesinstitutionen har en hotline til Shaqo konsulenten, hvor vi altid sørger for omgående respons.

Der undervises i dansk 3 gange om ugen a 2 lektioner. Undervisningen suppleres med jobrettede aktiviteter og praktik. Undervisningen suppleres med individuel jobrettet danskundervisning, som kan fortsættes under praktik og job.

Rekruttering af deltagere foregår i den første planlægnings- og udviklingsfase, som det fremgår af tidsplanen og fortsætter ind til ca. tre måneder før projektets afslutning.

Udvikling af materiale begynder ved projektstart og fortsætter, mens projektet gennemføres, ligesom materialet tilrettes undervejs.

13. Succeskriterier

13.1 Deltagerniveau – målbart - kvantitativt

200 deltagere optages på projektet, 90 % af deltagerne gennemfører minimum 26 uger
50 % af deltagerne har fået job, fleksjob, privat løntilskudsjob eller er kommet i gang med uddannelse

90 % af deltagerne har fået forbedret deres evne til at kommunikere på dansk

40 % af deltagerne i en jobretteti praktik eller andre tiltag og er kommet tættere på job.

13.2 Dansk – metoder og redskaber til måling af kommunikationsevnet på dansk

Som nævnt i ansøgningen skal der udvikles et professionelt målingsredskab til at måle deltagerens evner til at kommunikere på dansk. Metoder og redskaber afprøves og tilrettes undervejs. Det vil være direkte målbart, at værktøjet er udviklet, og hvordan det er evalueret og tilrettet undervejs, da det fremgår af projektets logbog, ligesom de indledende, midtvejs og afsluttende målinger af deltagerens danskniveau foreligger, og det vil endvidere indgå som en del af evalueringen. Det er et succeskriterium, at værktøjet er udviklet i en form, som umiddelbart kan benyttes af andre.

13.3 Dansk undervisningsmateriale

Det undervisningsmateriale, som er udviklet i Shaqo 2009-2011 skal afprøves og tilrettes, og der skal udvikles og afprøves nyt undervisningsmateriale. Også dette er umiddelbart målbart, idet materialet foreligger, og evaluering og tilretning er beskrevet i projektets logbog.

Det er et succeskriterium, at materialet ved projektets afslutning er grundigt afprøvet og evalueret og foreligger i en brugervenlig version med en vejledning, som gør det nemt at benytte i andre sammenhænge.

13.4 Konceptbeskrivelse med bilag

Shaqo Dansk – På vej mod job beskrives i en samlet konceptbeskrivelse med anbefalinger og vejledning, som indeholder både den dansk-faglige del og den jobrettede del. Konceptet indeholder ud over de afprøvede målemetoder i forhold til måling af dansk-niveau og undervisningsmaterialer i dansk også indhold i undervisning i dansk arbejdspladskultur og en række andre forhold af betydning for integration og selvforsørgelse. Desuden indeholder det relevant og afprøvet skemamateriale som visiteringsskema med interview-guide og deltager-stamblade med logbøger.

Det er et succeskriterium, at konceptbeskrivelsen indeholder en samlet "opskrift" på Shaqo Dansk – På vej mod Job, som gør det nemt at gennemføre hele konceptet eller dele af det i andre kommuner, på uddannelsesinstitutioner eller projekter.

13.5 Erfaringsspredning og forankring

Det er desuden et succeskriterium, at vi får spredt projektets resultater og erfaringer, og det ønsker vi at gøre undervejs i projektet, men med særlig fokus på projektets sidste halvår ved at udsende materiale og holde oplæg ved møder og ved andre arrangementer med deltagelse fra kommuner, regioner, uddannelsesinstitutioner, sprogskoler og andre relevante virksomheder eller institutioner. Det kan f.eks. være

- Relevante ministerier og styrelser
- Beskæftigelsesregionerne

- Kommuner
- Produktionsskoler
- Sosu-skoler
- Andre uddannelsesinstitutioner
- Virksomheder
- Fagbevægelsen

14. Samarbejdspartnere

Vi samarbejder bredt, og netværket bliver udvidet gennem projektperioden. Vigtige samarbejdspartnere er:

- Jobcenter Aarhus: Ledelse, men også socialrådgivere og jobkonsulenter
- Socialafdelingen, Aarhus: Ledelse, men også socialrådgivere og sagsbehandlere
- Det lokale Beskæftigelsesråd
- Beskæftigelsesregionerne
- Danmarks pædagogiske Universitet – DPU
- Erhvervsskoler og projekter for målgruppen: Fortrinsvist vejledere, undervisere og jobkonsulenter
- LærDansk, VUC, FO, AOF mv.: Fortrinsvist vejledere og undervisere. Desuden samarbejdes i forbindelse med FVU, dansk undervisning, specialdansk osv.
- Arbejdsgivere og arbejdsgiverorganisationer: Både kontakt i forbindelse med praktik og jobformidling for konkrete borgere og oplysende virksomhed
- A kasser og fagforeninger: Både i forbindelse med konkrete borgere, møder og oplysende virksomhed
- Politikere: Møder og oplysende virksomhed
- Etniske foreninger
- Etniske nøglepersoner (meningsdannere). Det er vores erfaring, at det er vigtigt at inddrage etniske "fyrtårne", som nyder respekt i miljøet, og som ofte er engagerede og vidende mennesker.

Vedlagt samarbejdserklæringer fra

Somali Aktiv Kvindeforening

Somali Community in Denmark

Den arabiske kulturforening

Social- og beskæftigelsesrådmand Hans Halvorsen, Aarhus Kommune

15. Styregruppe

Styregruppen består i første omgang af følgende:

- Evaluator og følgeforsker professor John Andersen
- Somali Community ved Abdirashid Sheikh
- Arabisk Kulturforening ved Ghassan Hassoun

- Repræsentanter for Aarhus Kommune
- Projektleder Mulki Hussein – Akantus
- Overordnet dansk-underviser og udvikler på dansk-projektet

16. Projektets organisering

Projektet tilrettelægges centralt i lokaler i Brabrand, hvor den største koncentration af målgruppen bor. Lokalerne indrettes med IT værksted, mødelokale til coaching, grupperum til undervisning og andre undervisningsfaciliteter samt administration.

Projektet ledes af Akantus 2011 ApS ved direktør Bodil Aarup, som er en del af den daglige ledelse, og som har været leder af de foregående Shaqo projekter. Det daglige arbejde ledes af projektlederen i et tæt samarbejde med det øvrige team.

Det sikres, at projektet gennemføres i overensstemmelse med ansøgning og bevillingsskrivelse samt i tæt samarbejde med den eksterne evaluator og med styregruppen. Økonomistyring sker professionelt og med vægt på at overholde det regelsæt, der er knyttet til bevillingen og under opsyn af vores statsautoriserede revisor.

Driftsbudget Satspuljen – Shaqo Dansk - På vej mod Job					
	Beløbene er inkl. moms	2014	2015	2016	Kr. i alt
1	Projektledelse og koordinering	1.175.000	1.175.000	1.175.000	3.525.000
2	Shaqo jobkonsulenter og dansk konsulenter	1.260.000	1.260.000	1.260.000	3.780.000
3	Kørsel	8.390	10.390	12.390	31.170
	Personaleudgifter ialt	2.443.390	2.445.390	2.447.390	7.336.170
4	Aktiviteter	120.000	120.000	120.000	360.000
5	Udvikling af materiale	150.000	150.000	150.000	450.000
	Aktiviteter og materiale	270.000	270.000	270.000	810.000
6	Formidling - markedsføring	70.000	10.000	10.000	90.000
7	Følgforskning og evaluering	100.000	100.000	150.000	350.000
8	Konceptbeskrivelse og erfaringsspredning	0	0	100.000	100.000
	Følgforskning og formidling	170.000	110.000	260.000	540.000
9	Kontorhold samt administrative udgifter porto, tlf., internet, kontorart.	136.896	136.896	136.896	410.688
10	Revision	15.000	15.000	30.000	60.000
	Administration i alt	111.000	111.000	126.000	470.688
11	Lokaleomkostninger	240.000	240.000	240.000	720.000
12	Rengøring	37.440	37.440	37.440	112.320
	Lokaleomkostninger i alt	277.440	277.440	277.440	832.320
	Ansøgt beløb inkl. moms	3.271.830	3.213.830	3.380.830	9.989.178

17. Bilag for Professor John Andersen

Kort CV

1. Kontaktoplysninger

John Andersen. PhD., Sociologist, Professor.
Department of Environment, Social and Spatial Change. Roskilde University
E-mail: johna@ruc.dk

2. Forskningsprofil

Planlægning, fattigdomsforskning, social innovation og empowerment inden for det bypolitiske, arbejdsmarkeds- integrations- og velfærdspolitiske felt.

3. Forskningsområder

- Arbejdsmarked beskæftigelsespolitik det rummelige arbejdsmarked, Virksomheden Møn, Sydhavns Compagniet
- Fysisk planlægning, Bystudier empowerment, Sydhavnen, Gellerup, bydelsforsøg ghettoisering kvarterløft, beskæftigelse
- Køn, Etnicitet, Ligestilling marginaliserede mænd, empowerment
- Offentlig administration, styring og forvaltning medborgercentre
- Samfundsøkonomi, Politik Beskæftigelsespolitik Boligpolitik
- Trafik, Transport Leveilkår og trafik i Kgs. Enghave
- Velfærdsstat, Velfærdssamfund empowerment Fattigdom positiv særbehandling, frit valg social innovation

4. Seneste publikationer (uddrag)

Andersen, John et.al (2008): *Den forkætrede fattigdom* i Tidsskrift for forskning og praksis i socialt arbejde. Udenfor nummer nr.17.

Andersen, John (red.). (2008) *Ressourcemobiliserende beskæftigelsespolitik - strategier og erfaringer fra udsatte byområder*. Roskilde Universitetsforlag.

Andersen, John (2007): *Empowermentperspektivet i planlægning* i Andersen, J et.al: *Planlægning i teori og praksis*. Samfundslitteratur

Andersen, J. and Pløger, J. 2007. 'The Dualism of Urban Governance in Denmark', *European Planning Studies* 15:10.

Andersen, J and Siim, B 2004. (eds.): *Politics of inclusion and empowerment*. Palgrave and Andersen J. 2003. 'Gambling Politics or Successful Entrepreneurialism?', *The Orestad in Copenhagen*, in Moolaert, Swingedouw and Rodriguez (eds.) *The Globalized City: Economic Restructuring and Social Polarization in European Cities*, Oxford: Oxford University Press.

Andersen, John og Hovgård, Gestur (2007) *Metodekombination med sociologisk fantasi* /.: I Bitch et.al (red.) *Teknikker i Samfundsvidenskaberne*. Frederiksberg : Roskilde Universitetsforlag, 2007.
Andersen, John and Larsen, Jørgen Elm (2006) *A broader social capital perspective* / I: *Measuring the Effects of Education on Health and Civic Engagement*
www.oecd.org/edu/socialoutcomes/symposium : OECD, 2006.

Andersen, John (2005) *Empowermentperspektivet*. I *Social Kritik* 101.

Andersen, John og Torfing, Jakob (2004): Netværksstyring af kommunernes arbejdsmarkedsrettede indsats. Aalborg Universitetsforlag.

Andersen, John (med Jørgen Elm Larsen) (2004): Velfærdsstatens Sociologi. i Heine Andersen (red.) Sociologi - en grundbog til et fag. Hans Reitzels Forlag.

Andersen, John (med Trine Nordgård Fotel) (2003): Social mobilisering og forhandlingsplanlægning - kvarterløfterfaringer fra Kgs. Endhave. I Karina Sehested (red.) Bypolitik mellem hierarki og netværk. Akademisk Forlag.

Andersen, John og Siim, Birte 2004. (eds.): *Politics of inclusion and empowerment*. Palgrave

Andersen, John m.fl. (2003): *Empowerment i storbyens rum*. Hans Reitzels Forlag.

Andersen, J. (2003) *Gambling politics or successful entrepreneurialism?* In Moulart, F. Swyngedouw, E., and Rodriguez, A., (eds.) *The Globalized City - Urban Redevelopment and Social Polarisation in the European City*. Oxford. Oxford University

5. Aktuelle forskningsprojekter

- *Segregering, lokal integration og beskæftigelse* (SLIB) under Regeringens Strategiske Velfærdsforskningsprogram 2005-2009. Studier af empowerment, beskæftigelses- og iværksætterpolitik i udsatte byområder. Gennemføres i samarbejde med SBI.
- RUC partner i projektet KATARSIS " *Social innovation in the knowledge society*" under EU's 6.rammeprogram, koordineret af Global Urban Research Unit (GURU), Newcastle University, UK. 2006-2009. Projektet undersøger socialt innovative strategier mod social exclusion i Europa.
- *Community Center Gellerup*
Evalueringssopgave på et empowermentprojekt om udvikling af et Community Center i Gellerup, Århus, hvor sundhed, beskæftigelse, frivilligt socialt arbejde og biblioteksarbejde sammenkobles
- *Konsekvenser af nedsatte ydelser*
Projektet finansieret af Rådet for Socialt Udsatte. Undersøgelsen gennemføres i samarbejde med Sociologisk Institut, CASA og Ålborg Universitet. Projektet undersøger konsekvenser af nedsatte ydelser for kontanthjælpsmodtagere.

6. Bestyrelsesposter og netværk

- Medlem af repræsentantskabet for Dansk Byplanlaboratorium.
- Bestyrelsesmedlem i Sydhavns Compagniet, Karens Minde Kulturhusforening, Urban Task Force, repræsentantskabet for KAB og Center for frivilligt socialt arbejde.
- Tilknyttet Center for Socialt Entreprenørskab, RUC.
- Medlem af aftagerpanelet ved Sociologiuddannelsen, Ålborg Universitet.

7. Udmærkelser/priser

- LO's kulturpris i 1990 for bogen *Fattigdom i velfærdsstaten*. Forlaget Samfundslitteratur.

- 19902.præmien ved Social Politisk Foreningspriskonkurrence om *Fremtidens Socialpolitik*. 1992.

8. Uddannelses- og undervisningserfaring

Aktiv i opbygningen af den nye sociologiuddannelse på KU, 1995/96, socialvidenskabsuddannelsen på RUC Leder af projektgruppen om planlæggeruddannelse ved ENSPAC 2007/08. Vejleder for 8 PhD.studerende og ansvarlig for PhD-kurser i forskerskolen Velfærdsstat og Forskellighed samt ENSPAC's forskerskole

9. Tidligere beskæftigelse

1996- Adjunkt, lektor og professor på RUC

1994-96 Forskningslektor på Center for Social Integration og Differentiering, CBS, Kbhvn

1995/96 Lektorvikar på Sociologisk Institut Kbhvn

1991-94 Ansat af EU-kommissionen, DG.V. som forsknings- og udviklingskonsulent under EU's fattigdomsbekæmpelsesprogram, Poverty III

1989-93 Fuldmægtig på Danmarks Statistik, 10. kontor, Socialstatistik.

1985-89 Forskningsassistent og Ph.D- studerende ved Sociologisk Institut, KU.

10. Forsknings og undervisningsoplysninger

RUC undervisning:

- Undervisning og vejledning på kombinationsfaget **Plan, By og Proces**.
- Særlige interesser: udsatte by- og landområder og empowermentbaserede planstrategier, f.eks advocacy planlægning.
- Sundhedsfremme, Mater i Socialt Entreprenørskab, Socialvidenskab og SAM.Basis.
- Master of Public Policy, Master i Kulturplanlægning, ENSCAP samt Master i Socialt Entreprenørskab RUC.
- PhD-kurser: Metodekombination/research design og urban sociologi - p.t. i regi af Forskerskolen for Velfærdsstat og forskellighed, RUC/AUC og ENSPAC's forskerskole

Ekstern undervisning:

- Kurser og forskningsværksteder med CVU-Sjælland, Den Sociale Kandidatuddannelse, Sociologisk Institut KU og Sociologi på Ålborg Universitet
- Foredrag og workshops om social polarisering i byen, empowerment, partipatorisk planlægning og social- og beskæftigelsespolitik i udsatte byområder - blandt andet i forbindelse med SLIB projektet (Segregering, Lokal Integration og Beskæftigelse)

11. Uddrag af Publikationer

- Ressourcemobiliserende beskæftigelsespolitik : strategier og erfaringer fra udsatte byområder; Antologi
- Iværksætter i udsatte boligområder : Rapport fra projekt Segregering, Lokal Integration og Beskæftigelse (SLIB); Rapport

- From 'Book Container' to Community Centre; peer review › Bidrag til bog/antologi
- Empowermentperspektivet i planlægning : et tværfaglig perspektiv; Bidrag til bog/antologi
- Socialpolitik set i empowermentperspektivet; peer review › Bidrag til bog/antologi
- Sundhedsstrategier i et empowermentperspektiv; peer review › Bidrag til bog/antologi
- Det urbane plejehjem : empowermentplanlægning i praksis; peer review › Bidrag til bog/antologi
- Politics of inclusion and empowerment : Gender, Class and Citizenship; Bog
- Neoliberalismo : democrazia senza pluralità; Bidrag til bog/antologi
- The Dualism of Urban Governance in Denmark; peer review › Tidsskriftartikel
- A broader social capital perspective; Forskning › Bidrag til bog/antologi
- Velfærdsstatens sociologi; peer review › Bidrag til bog/antologi
- Fattigdom, familie og børneliv; peer review › Tidsskriftartikel
- Social Innovation in public elder care: the role of action research; peer review › Bidrag til bog/antologi
- Social Innovation and empowerment strategies in deprived Urban areas in Denmark; Paper
- The Oerestad project : urban revitalisation?; Rapport
- Empowerment og aktionsforskning; peer review › Bidrag til bog/antologi
- Empowerment og socialt arbejde; Bidrag til bog/antologi
- Social exclusion : gender and empowerment; peer review › Tidsskriftartikel
- Empowerment i storbyens rum : et socialvidenskabeligt perspektiv; Antologi
- Post-industrial solidarity - future challenges and Poverty III lessons; Bidrag til bog/antologi
- Postindustrial solidarity or meritocracy?; peer review › Tidsskriftartikel
- Gambling politics or successful entrepreneurialism? : the Orestad in Copenhagen; Bidrag til bog/antologi
- Politica del gioco d'azzardo e dell'ambivalenza a Copenhagen; peer review › Tidsskriftartikel
- Det sociale og politiske medborgerskab - køn, etnicitet og marginalisering; Bog

- Trafik, levevilkår og velfærd i Kgs. Enghave; Rapport
- Arbejdsløshed og reproduktionsvilkår; Bidrag til bog/antologi
- Der dualismus der Stadspolitik in Dänemark; peer review › Tidsskriftartikel
- Stratifikation, integration og eksklusion; Bidrag til bog/antologi
- Metodekombination med sociologisk fantasi; Bidrag til bog/antologi
- Hvad, hvorfor og hvordan : metodologi, erkendelsesinteresser og etik i sociologisk forskning; peer review › Tidsskriftartikel
- Project Labour Movement and the Welfare State; peer review › Tidsskriftartikel
- Coping strategies in low income households in Denmark : do lower levels of social assistance improve labor market inclusion?; peer review › Paper

12. Uddrag af Aktiviteter

- Bedømmelsesudvalg til æresprofessorat ved RUC
Medlemskab af styrelser, råd, nævn, udvalg og netværk › Medlemskab af bedømmelsesudvalg
- Bedømmelsesudvalg til lektorat i sociologi
Medlemskab af styrelser, råd, nævn, udvalg og netværk › Medlemskab af bedømmelsesudvalg
- Fakultetsopponent Socialhøgskolen, Lunds Universitet
Medlemskab af styrelser, råd, nævn, udvalg og netværk › Medlemskab af bedømmelsesudvalg
- Bedømmelsesudvalg Professorat i evaluering
Medlemskab af styrelser, råd, nævn, udvalg og netværk › Medlemskab af bedømmelsesudvalg
- Bedømmelsesudvalg til professorat i transport og miljøforskning på ENSPAC. RUC
Medlemskab af styrelser, råd, nævn, udvalg og netværk › Medlemskab af bedømmelsesudvalg
- bedømmelsesudvalgsmedlem til professorat i kønssociologi. Ålborg Universitet
Medlemskab af styrelser, råd, nævn, udvalg og netværk › Medlemskab af bedømmelsesudvalg
- Bedømmelsesudvalg for professorat i "Sociologi medsærlig henblik på forskning i social mobilitet, uddannelse og livsløb".
Medlemskab af styrelser, råd, nævn, udvalg og netværk › Medlemskab af bedømmelsesudvalg

Samarbejdserklæring

Satspuljeansøgning Shaqa
august 2013

Social- og beskæftigelsesrådmand Hans Halvorsen

Samarbejdspartnerens navn

Bekræfter hermed at være interesseret i at samarbejde med:

Akantus ApS

Projektansøgers navn/ organisation

Om projekt:

Shaqa Dansk – På vej mod Job

Projektets titel

Undertegnede ønsker at bidrage til projektet i form af: (skal udfyldes):

at medvirke til, at Jobcenteret henviser relevante borgere til projektet og bakke op om
et frugtbart samarbejde mellem Aarhus Kommune og projektet med henblik på at skabe
synergi og forankre projektets erfaringer og resultater

17. august 2013 Hans Halvorsen

Dato, stempel og underskrift

Samarbejdserklæring

Satspuljeansøgning Shaqo
august 2013

Somali Community in Denmark

Samarbejdspartnerens navn

Bekræfter hermed at være interesseret i at samarbejde med:

Akantus ApS

Projektansøgers navn/ organisation

Om projektet:

Shaqo Dansk – på vej mod Job

Projektets titel

Undertegnede ønsker at bidrage til projektet i form af: (skal udfyldes):

Rådgivning, deltagelse i og støtte til informationsmøder, arrangementer og

erfaringsspredning. Hjælp til at sprede information i det somaliske miljø om

projektet og dets job- og uddannelsesrettede tilbud.

29.08.2013

Dato, stempel og underskrift

Samarbejdserklæring

**Satspuljeansøgning Shaqo
august 2013**

Den arabiske Kulturforening

Samarbejdspartnerens navn

Bekræfter hermed at være interesseret i at samarbejde med:

Akantus ApS

Projektansøgers navn/ organisation

Om projekt:

Shaqo Dansk - på vej mod job

Projektets titel

Undertegnede ønsker at bidrage til projektet i form af: (skal udfyldes):

Undertegnede organisation vil bidrage til projektet i form af

- Spredde information og deltage i workshop og dialog
- Deltage i en følgegruppe

Dato, stempel og underskrift

Samarbejdserklæring

Satspuljeansøgning Shaqo
august 2013

Somali Aktiv Kvindeforening

Samarbejdspartnerens navn

Bekræfter hermed at være interesseret i at samarbejde med:

Akantus ApS

Projektansøgers navn/ organisation

Om projektet:

Shaqo Dansk – på vej mod Job

Projektets titel

Undertegnede ønsker at bidrage til projektet i form af: (skal udfyldes):

Rådgivning, deltagelse i og støtte til informationsmøder, arrangementer og
erfaringsspredning. Hjælp til dialogen med de somaliske kvinder om projektet og dets
job- og uddannelsesrettede tilbud.

28/8 '13

Muhli Hussein

Dato, stempel og underskrift